

VALGE MAJA
Pressisekretäri büroo

Koheseks avaldamiseks

1. detsember 2009

PRESIDENDI KÕNE RIIGILE
TEEST EDASI AFGANISTANIS JA PAKISTANIS

Eisenhower Hall Theatre
Ameerika Ühendriikide West Pointi Sõjaväeakadeemia
West Point, New York

kell 20.01 USA ida aja järgi

PRESIDENT: Tere õhtust Ameerika Ühendriikide kadetikorpusel, meie relvajõudude meestele ja naistele ning kõigile kaasmaalastele: Tahan täna õhtul teile rääkida meie jõupingutustest Afganistanis – meie sealsete kohustuste olemusest, huvide ulatusest ja strateegiast, mida minu administratsioon kavatseb rakendada, et sõda edukalt lõpule viia. Pean seda erakordseks auks teha siin – West Pointis – kus nii paljud mehed ja naised on ennast ette valmistanud meie julgeoleku kaitsmiseks ja meie riigi parimate omaduste esindamiseks.

Enne kui neid tähtsaid küsimusi arutama hakata, on oluline meelde tuletada, mis tegelikult sundis Ameerikat ja tema liitlasi Afganistanis sõdima. Me ei esitanud väljakutset selleks konfliktiks. 11. septembril 2001 kaaperdasid üheksateist meest neli lennukit ning kasutasid neid ligi 3000 inimese mõrvamiseks. Nad korraldasid rünnaku meie riigikaitse ja majanduse närvikeskustele. Nad võtsid elu süütutelt meestelt, naistelt ja lastelt, hoolimata nende usulistest tõekspidamistest, nahavärvist või sotsiaalsest kuuluvusest. Kui reisijad ühe lennuki pardal ei oleks nii kangelaslikult tegutsenud, siis oleks kallaletungijatel Washingtonis õnnestunud rünnata ka üht meie demokraatia tähtsat sümboolit ja sellega nõuda veel rohkemgi inimelusid.

Nagu teame, kuulusid need mehed Al-Qaeda rühmitusse – äärmuslaste rühma, kes on moonutanud ja rüvetanud maailma üht silmapaistvat usundit – islamit – et nõnda õigustada süütute inimeste tapmist. Al Qaeda operatsioonide keskus asus Afganistanis, kus neile pakkus varjupaika Taliban – ise oma olemuselt julm, repressiivne ja radikaalne liikumine, mis haaras riigis võimu pärast aastaid kestnud ja maad laastanud Nõukogude okupatsiooni ning kodusõda ajal, mil Ameerika ja meie liitlaste tähelepanu oli mujale pööratud.

Vaid mõni päev pärast 11. septembrit võttis Kongress vastu otsuse kasutada jõudu Al-Qaeda ja nendele varjupaiga andjate vastu – ja need volitused kestavad tänapäevani. Senat otsustas nii häältevahekorraga 98 - 0. Esindajatekojas anti 420 poolthäält ja 1 vastuhäält. Esimest korda ajaloos rakendas Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon oma 5. artikli – mis kinnitab, et rünnak ühele lepinguosalisele on rünnak igale lepinguosalisele. Ka Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu kiitis heaks kõigi vajalike meetmete rakendamise 11. septembri rünnakutele reageerimiseks. Ameerika, meie liitlased ja kogu maailm tegutsesid üksmeelselt Al-Qaeda terrorivõrgustiku hävitamise ja meie kollektiivse julgeoleku kaitsmise nimel.

Toetudes meie rahvuslikule üksmeelele ja rahvusvahelisele õigusele – ja ainult pärast seda, kui Taliban keeldus Osama bin Ladenit välja andast – saatsime oma üksused Afganistani. Mõne kuu jooksul oli Al-Qaeda laiali aetud ja paljud selle juhtivad tegelased tapetud. Taliban kukutati ja selle struktuur

löödi tasakaalust välja. Paigas, kus aastakümneid valitses ainult hirm, oli korraga põhjust hellitada lootusi. ÜRO poolt kokku kutsutud konverentsil moodustati ajutine valitsus, mille etteotsa sai president Hamid Karzai. Rajati ka Rahvusvahelise julgeolekuabi grupp, mis pidi aitama sõjast räsitud riigis kestvrat rahu saavutada.

Siis aga 2003. aasta algul langetati otsus alustada teist sõda Iraagis. Iraagi sõja ümber keerelnud ägedat debatti mäletame vägagi hästi ja seda pole mõtet siinkohal meelde tuletada. Piisab sellest, kui ütlen, et järgmise kuue aastat jooksul tõmmati Iraagi sõtta valdava osa meie relvajõudude võimsusest, ressurssidest, diplomaatilistest jõupingutustest ja rahva tähelepanust – mainides ühtlasi, et otsus Iraaki sisse minna põhjustas olulise lahkeli Ameerika ja paljude maailma riikide vahel.

Tänaseks, pärast erakordseid kulutusi, oleme võimelised Iraagi sõda vastutustundlikult lõpetama. Me toome oma võitlusüksused järgmise suve lõpuks Iraagist välja ja enne 2011. aasta lõppu lahkuvad sealt kõik meie sõjajõud. See, et me nii teeme, peegeldab ilmekalt meie mundrikandjate meeste ja naiste iseloomukindlust. (Aplaus.) Tänu nende vaprussele, sihikindlusele ja visadusele, saime tagada iraaklastele võimaluse vormida ise oma tulevikku ja anda Iraak edukalt üle selle oma rahva kätte.

Samal ajal aga, kui me Iraagis jõudsim raskelt kätte võideldud versta postini, halvenes olukord Afganistanis. Pärast 2001. ja 2002. aastal üle piiri põgenemist rajasid Al-Qaeda juhid endale varjupaiga Pakistani pinnal. Hoolimata sellest, et Afganistani seadusliku valitsuse valis rahvas ise, on selle tegevust kammitsenud korruptsioon, uimastikaubandus, puudulikult arenenud majandus ja ebaefektiivsed julgeolekujõud.

Viimaste aastate jooksul on Taliban jätkanud Al-Qaedaga tõekspidamiste teenimist ja nende ühine eesmärk on kukutada Afganistani valitsust. Taliban on Afganistani pinnal järk-järgult laiendanud oma võimupiire, korraldades samaaegselt Pakistani rahva vastu üha jõhkramaid ja hävitavamaid terroriakte.

Kogu selle perioodi vältel on meie sõjaväelaste arv Afganistanis moodustanud vaid murdosa Iraagi kontingendist. Kui mina ametisse astusin, teenisid Afganistanis pisut üle 32 000 ameeriklase, samal ajal kui Iraagis asus sõja haripunktil 160 tuhat USA sõjaväelast. Afganistanis viibivad väejuhid taotlesid korduvalt sinna täiendavate jõudude saatmist, et toime tulla uuesti pead tõstva Talibaniga, aga täiendus kohale ei jõudnud. Sel põhjusel ma kiitsingi varsti pärast ametisse astumist heaks juba pikka aega laual lebanud taotluse saata Afganistani lisavägesid. Pärast liitlastega konsulteerimist kuulutasin välja strateegia, mis mis lähtub sellest, et meie poolt Afganistanis tehtavad sõjalised jõupingutused on olemuslikult sõltuvad Pakistanis paiknevatest äärmuslaste varjupaikadest. Ma püstitasin selge ja ühese eesmärgi „lõhestada, lammutada ja viimaks võita Al-Qaeda ja selle äärmuslikud liitlased” ja lubasin ka tõhustada meie tsiviil-sõjaväelist koostööd.

Sellest ajast peale oleme mõnede oluliste eesmärkide saavutamisel teinud edusamme. On tapetud kõrgemaid Al-Qaeda ja Talibani juhte ning avaldatud üha suurenenud survet Al-Qaeda ülemaailmsele võrgule. Pakistani armee omakorda läks äärmuslaste vastu viimaste aastate suurimale pealetungile. Afganistanis takistasime koos oma liitlastega selle, et valimised Talibani vaenutegevuse tõttu toimumata jäävad – ja kuigi valimistulemusi kohati võltsiti – sai ikkagi võimule Afganistani seaduste ja põhiseadusega kooskõlas valitsus.

Suured väljakutsed aga püsivad. Afganistan ei ole omadega otsas, aga see on mitu aastat tagurpidi liikunud. Valitsuse kukutamist ei ole lähemal ajal karta, aga Taliban kogub jõudu. Al-Qaeda liikmete arv Afganistanis ei ole seni jõudnud 11. septembri eelsele tasemele, aga nende varjupaigad piirialadel püsivad. Meie relvajõududel jääb aga vajaka toetusest Afganistani julgeolekuvägedele väljaõppe andmiseks ja koostööks rahva kaitsmise nimel. Meie uus ülemjuhataja Afganistanis General McChrystal

märgib oma raportis, et julgeolekuolukord on seal oodatust tõsisem. Lühidalt öeldes: senine olukord jätkuda ei tohi.

Teie, kadetid, astusite ohuajal vabatahtlikult teenistusse. Mõned teist on võidelnud Afganistanis. Mitmed teist paigutatakse sinna. Teie ülemjuhatajana on minu kohus saata teid selgelt määratletud missioonile, mis on teie teenistuse vääriline. Sellepärast ma nõudsiingi pärast Afganistani valimistulemuste kokku võtmist põhjaliku hinnangu andmist meie sealsele strateegiale. Ütlen selgelt välja: Kuna mulle ei ole pakutud võimalust enne 2010. aastat täiendavaid relvajõudude Afganistani paigutada, siis ei saa ka rääkida venitamisest või sõja pidamiseks vajalike ressursside keelamisest kõnealuse hinnanguperioodi vältel. Hinnangu andmine on hoopis lubanud mul endale esitada keerulisi küsimusi ning kaaluda koos riikliku julgeoleku tööühma, Afganistanis paikneva tsiviil- ja sõjaväelise juhtkonna ning meie olulisemate partneritega kõikvõimalikke arvesse tulevaid variante. Arvesse võttes kõike, mis kaalul on, ei võlgne ma ameerika rahvale ja meie relvajõududele ei vähem ei rohkem kui just seda.

Olukorra hindamine on nüüd lõpule viidud. Relvajõudude ülemjuhatajana olen järeldusele jõudnud, et täiendava 30 000 Ühendriikide sõjaväelase Afganistani saatmine teenib meie riikliku julgeoleku huve. Pärast 18 kuud hakatakse meie sõjaväelasi koju tagasi tooma. Need on ressurssid mida vajame initsiatiivi haaramiseks eesmärgil tugevdada afgaanide teovõimet, mis omakorda võimaldab meil vastutustundlikult eemaldada oma väed Afganistanist.

Mul ei ole kerge seda otsust langetada. Ma olin Iraagi sõja vastu just sellepärast, et minu veendumuse kohaselt on relvajõu kasutamine äärmiselt vahend ja me peame alati arvestama pikemas perspektiivis tagajärgedega. Me oleme kaheksa aastat pidanud sõda ja see on meile kalliks maksma läinud, nii inimeste kui ka ressursside poolest. Aastaid kestnud vaidlustes Iraagi ja terrorismi üle oleme riikliku julgeoleku küsimuses kaotanud üksmeele ja meie jõupingutuste taustal võib täheldada äärmiselt vastakaid seisukohti ning parteilist erapoolikust. Kuna lisaks sellele oleme äsja üle elanud raskeima majanduskriisi Suurest Depressioonist saadik, on mõisteta, et ameeriklased tahavad eeskätt keskenduda meie oma majanduse jaluleseadmisele ja kodumaise tööhõive suurendamisele.

Veel enamgi, ma tean, et see otsus nõuab ka teilt rohkem kui varem – teilt, sõjaväelastelt, kes te koos oma perega juba olete kandnud kõige raskemat koormat. Presidendina olen allkirjasta andnud igale sõjas langenud ameerika sõduri perele saadetud kaastundeavaldustele. Olen lugenud sõjatandrite saadetud sõdurite vanemate ja abikaasade kirju. Olen meie vapraid haavata saanud sõdureid külastanud Walter Reedi haiglas. Ma sõitsin Doverisse, et seista 18 langenud ameerikalase sõduri lipuga kaetud kirstu kõrval vahepeatusel kodumaale, nende viimsesse puhkepaika. Näen oma silmaga sõja kohutavaid tagajärgi. Kui ma poleks veendunud, et Ameerika Ühendriikide julgeolek ja ameerika rahva turvalisus ei oleks mängus Afganistanis, siis annaksin hea meelega käsu, et viimane kui üks meie sõjaväelane toodaks koju juba homme.

Ma ei tee seda otsust kergel käel. Olen veendunud, et Afganistanis ja Pakistanis on kaalul meie julgeolek. Seal asub Al-Qaeda vägivaldse äärmuslikkuse episenter. Sealt lähtusid 11. septembri rünnakud ja sealt plaanitakse uusi rünnakuid samal ajal, kui ma teie ees seisan. Tegemist ei ole põhjendamatu ohu ega hüpoteetilise ähvardusega. Viimaste kuude jooksul oleme oma territooriumil kinni võtnud mitu ekstremisti, kes saadeti Afganistani ja Pakistani piirialadelt Ameerikasse uusi terroriakte toime panema. See oht ainult kasvab kui me ei takista Al-Qaeda karistamatult tegutseda. Al-Qaedale tuleb jätkuvalt survet avaldada, mis omakorda eeldab piirkondlike partnerite teovõime tõstmist ja stabiilsuse tagamist.

Muidugi ei jää koorem ainult meie kanda. See ei ole ainult Ameerika sõda. Pärast 11. septembrit on Al-Qaeda redupaikadest lähtunud rünnakud Londoni ja Ammani ja Bali vastu. Ohus on nii Afganistani kui ka Pakistani rahvas ja valitsus. Oht on veelgi suurem tuumarelvade omavas Pakistanis, sest me teame, et

Al-Qaeda ja teised äärmusrühmitused üritavad hankida tuumarelv ja võime päris kindlad olla, et nad ei kõhkle neid kasutamast.

Need asjaolud sunnivad meid tegutsema koostöös oma sõprade ja liitlastega. Meie ülimaks eesmärgiks on ja jääb lõhestada, lammutada ja võita Al-Qaeda Afganistanis ja Pakistanis, ning võtta talt võime tulevikus ohustada Ameerikat ja meie liitlasi.

Sellele sihile jõudmiseks taotleme järgmiste eesmärkide saavutamist Afganistanis. Peame lõpu tegema olukorrale, kus Al-Qaedale leiab endale varjupaiku. Meil tuleb peatada Taliban ja mitte lasta tal valitsust kukutada. Peame tugevdama Afganistani julgeolekujõude ja tõstma valitsuse võimet võtta vastutus riigi tuleviku eest enda peale.

Me saavutame need eesmärgid kolmel viisil. Esiteks rakendame sõjalist strateegiat, mis järgmise 18 kuu jooksul murrab Talibani selgroo jõu ja tugevdab Afganistani valitsuse teovõimet.

30 000 täiendavat sõjaväelast, kelle Afganistani saatmisest ma täna õhtul teada annan, paigaldatakse positsioonidele 2010. aasta algul – nii kiiresti kui võimalik – et nad saaksid mässulised sihikule võtta ja julgestada asulaid. Lisaüksused võimaldavad meil paremini välja õpetada efektiivseid Afganistani kaitsejõude ja teha nendega koostööd, et suureneks afgaanide endi osavõtt võitlusest. Ja nad aitavad luua eeltingimusi, et Ühendriigid saaksid vastutuse panna afgaanide peale.

Kuna tegemist on rahvusvahelise jõupingutusega, siis olen taotlenud meie liitlastelt nendepoolset panust meie ettevõtmisse. Mõned meie liitlased on juba suurendanud oma kontingenti Afganistanis ja me oleme kindlad, et eelseisvate nädalate jooksul lisandub uusi panuseid. Meie liitlased on meiega koos Afganistanis võidelnud, verd valanud ja surma läinud. Nüüd peame tegema ühiseid jõupingutusi selle sõja edukaks lõpule viimiseks. Kaalul ei ole mitte ainult NATO alliansi usaldusväärsus – kaalul on kõigi meie liitlaste, kogu maailma kollektiivne julgeolek.

Ameerika ja rahvusvaheliste jõudude arvu suurendamine võimaldab meil kaitsekohustuste täitmist kiiremini üle anda Afganistani relvajõududele ja alustada meie üksuste väljatoomist juuli algul 2011. Nagu Iraagiski, tahame teostada võimu üleandmise vastutustundlikult, võttes arvesse kohapealseid olusid. Me jätkame Afganistani julgeolekuüksuste nõustamist ja abistamist tagamaks, et nad suudavad saavutatud edu pikemas perspektiivis säilitada. Aga Afganistani valitsus ja veelgi enam Afganistani rahvas peavad teadma, et lõpuks vastutavad nemad ise oma riigi käekäigu eest.

Teiseks, me töötame koos oma partnerite, ÜRO ja afgaani rahvaga välja strateegiat ühiskonnaelu aluste rajamiseks, et valitsus saaks tugevdatud julgeoleku oludes paremini toimida.

Kõikide nende jõupingutuste tegemise eelduseks on konkreetsed teod. Need ajad, kus me igale vekslile all kirjutasime, on möödas. President Karzai ametisseastumise kõne sisaldas õige sõnumi uues suunas liikumise kohta. Ja edasi liikudes ei jäta me kahtlust selles, mida ootame abisaajatelt endilt. Me kavatseme toetada Afganistani ministeeriume, kubernere ja kohalikke juhte nende jõupingutustes rahva heaolu tõstmisel ja korruptsiooni vastu võitlemisel. Me eeldame aga ka seda, et ebaefektiivsed ja korrumpeerunud isikud võetakse vastutusele. Ja me kavatseme abi suunata teatud valdkondadesse – nagu põllumajandus – millel võib olla kohene mõju Afganistani rahva elujärjele.

Afganistani rahvas on vägivalda all kannatanud aastakümneid. Neid on tabanud okupatsioonid – Nõukogude Liidu ja hiljem Al-Qaeda välisvõitlejate poolt, kes kasutasid Afganistani territooriumi oma otstarbeks. Täna õhtul tahan, et Afganistani rahvas mõistaks üht – Ameerika soovib sellele sõja- ja kannatuste ajastule lõpu teha. Meil puudub vähimgi huvi teie riiki okupeerida. Me toetame Afganistani valitsuse otsust avada ukseid Talibani liikmetele, kes loobuvad vägivallast ja austavad oma kaaskodanike

inimõigusi. Me taotleme Afganistaniga vastastikule lugupidamisele rajatud partnerisuhteid – selleks, et isoleerida neid, kes tahavad hävitada; toetada neid, kes tahavad ehitada; kiirendada selle päeva saabumist, mil meie väeüksused lahkuvad; aga ka selleks, et sõlmidama kestvad sõprussidemed, milles Ameerika on teie partner ja mitte iial teie patroon.

Kolmandaks, me tegutseme täielikus arusaamises, et edu Afganistanis saavutatakse koostööga meie ja Pakistani vahel.

Tuleb aru saada sellest, et meie kohaloleku Afganistanis tingib vajadus vältida terrori-vähktõve levimist sellel maal. Samas peame aga mõistma ka seda, et samasugune kasvaja on oma juured sisse ajanud Pakistani piirialadele. Sel põhjusel vajame strateegiat, mis toimib nii ühel- kui teiselpool piiri.

Varasematel aegadel on Pakistanis leidunud isikuid, kelle meelest äärmusluse vastu võitlemine polnud nende asi ja moepärast tegutsemisest piisanuks, kui ei mindud lausa vägivallaviljelejate mahitamiseni. Aga kuna viimastel aastatel on kogu maal Karachist Islamabadini hukkunud palju süütuid inimesi, siis on jõutud ka seal arusaamisele, et ekstremism ohustab eeskätt Pakistani oma elanikkonda. Avalik arvamus on muutunud. Pakistani armee on teostanud pealetunge Swati piirkonnas ja Lõuna-Waziristanis pesitsevate äärmuslaste vastu. Pole mingit kahtlust, et Pakistan ja Ühendriigid seisavad silmitsi ühise vaenlasega.

Minevikus määratlesime oma suhteid Pakistaniga liiga kitsalt. Need ajad on möödas. Edasi liikudes oleme igas mõttes avatud Pakistaniga partnerlusele, mis on rajatud ühistele huvidele, vastastikusele lugupidamisele ja teineteise usaldamisele. Me kohustume tugevdama Pakistani võimet sihikule võtta neid rühmitusi, mis meie riike ohtu seavad. Oleme selgelt teada andnud, et me ei salli turvalise varjupaiga andmist terroristidele, kelle asukoht on teada ja kelle kavatsustes pole kahtlust. Ameerika on valmis tegema märkismiväärseid kulutusi Pakistanis demokraatia edendamiseks ja arengu toetuseks. Me seisame maailma riikide hulgas esikohal, kui asi puutub Pakistani sõjapõgenike toetamisse. Oma eluga edasi liikudes peab Pakistani rahvas ühte asja kindlalt teadma: Ameerika jääb Pakistani julgeolekut ja õitsengut toetama ka pärast kahurite vaikimist, et tagada selle rahva vaieldamatu potentsiaali teostumist.

Meie strateegial on kolm põhielementi: sõjalised jõupingutused eeltingimuste loomiseks vastutuse üleandmisele, positiivset tegevust kindlustava tsiviilabi sissevool ja tõhus partnerlus Pakistaniga.

Ma tunnistan asjaolu, et meie jõupingutustesse suhtutakse teatud murega. Lubage, mul põgusalt puudutada mõningaid olulisemaid ja tõsiselt võetavaid vastuväiteid, mida ma olen kuulnud.

Esiteks leidub neid, kelle meelest Afganistanist saab uus Vietnam. Nad väidavad, et Afganistani ei ole võimalik stabiliseerida ja et meil oleks targem tulutust tegevusest loobuda ja väed kiiremas korras välja tuua. Minu arvates põhineb see soovitus ajaloost vääriti arusaamisele. Erinevalt Vietnamist on käesoleval juhul tegemist ulatusliku 43 riigist koosneva koalitsiooniga, mis tunnistab meie tegevuse õigsust. Erinevalt Vietnamist ei ole Afganistanis tegemist ka ulatusliku meievastase rahvaliikumisega. Mis aga kõige tähtsam, erinevalt Vietnamist lähtus Afganistanist jõhker rünnak Ameerika rahva vastu ja samad äärmuslased hauvad riigi piirialadel uusi rünnakuplaane ka praegu. Kui see piirkond praegu hüljata ja piirduda Al-Qaeda tegevuse piiramisega eemalt, siis kahandaks see tublisti meie võimet avaldada Al-Qaidale survet. Ühtlasi looksime sellega eelduse uuteks rünnakuteks meie oma kodumaa ja liitlaste vastu.

Teiseks on neid, kes tunnistavad, et me ei või leppida Afganistani praeguse olukorra püsimisega, aga soovivad jätkata kohapeal juba olemas olevate jõudude baasil. See kujutaks endast *status quo* säilitamist, millest me kuidagiviisi läbi rabeleksime, aga mis samas tähendaks ka olukorra jätkuvat

halvenemist. Lõppkokkuvõttes tähendaks see suuremaid kulusi ja meie kohalolu pikenemist, sest puuduvad võimalused Afganistani oma relvajõudude väljaõpetamiseks ja kaitsekohustuste neile üleandmiseks.

Lõpuks on ka neid, kes on riigi kaitsekohustuste afgaanidele üleandmise ajagraafiku mõtte vastu. Mõned neist soovivad meil lahingutegevust laiendada sõja lõpu kuupäeva määratlemata. See aga tähendaks aastakümne pikkust kohustust tegelda Afganistani riigi ülesehitamisega. Selle variandi lükkan ma tagasi, kuna see märgib maha ebamõistliku hinnaga eesmärgid, mis ei taga meie huvide rahuldamist. Veel enamgi, kui me võimu üleandmiseks ei visanda ajakava, siis kaotame Afganistani valitsusega koostööd tehes igasuguse eesmärkide kiirelt saavutamise tahte. See peaks kõigile selge olema, et afgaanidel tuleb vastutus oma julgeloleku eest enda tagamise peale võtta ja et ameeriklastel puudub vähimgi huvi Afganistanis lõputut sõda pidada.

Kui president, ma keeldun maha märkimast eesmäärke, mille saavutamine ei kuulu meie kompetentsi, mis käivad meil üle jõu ja ei teeni meie huve. Mul tuleb kaaluda kõiki väljakutseid, millega meie riik silmitsi seisab. Ma ei või endale lubada luksust valida vaid üks. Meenuvad president Eisenhoweri sõnad, mis ta lausus riiklikku julgeolekut arutades: „Iga ettepanekut tuleb kaaluda laiemate kaalutluste taustal: see tähendab vajadust säilitada tasakaal riikliku programmi raames ja riiklike programmide vahel”.

Viimaste aastate jooksul oleme selle tasakaalu kaotanud. Me oleme kahe silma vahele jätnud seose, mis valitseb riikliku julgeoleku ja majandusolude vahel. Majanduskriisi tagajärjel on töötus tabanud liiga paljusid meie sõpru ja naabreid, kes pingutavad selle nimel, et oma arveid maksta. Liiga palju on neid ameeriklasi, kesed muretsevad oma laste tuleviku pärast. Samal ajal on konkurents maailmamajanduses aina ägenenud. Sellepärast ei või me endale lubada sõjapidamise kulude eiramist.

Ajaks, mil mina ametisse astusin, olid sõjad Iraagis ja Afganistanis juba maksma läinud ligi triljon dollarit. Oma tööd jätkates ma kohustun neid kulusid arutama avalikult ja ausalt. Meie uus strateegia Afganistanis võib selle aasta jooksul maksma minna umbes 30 miljardit dollarit. Ma teen tihedat koostööd Kongressiga, et nende kulutustega toime tulla, samal ajal üritades ka eelarve puudujääki vähendada.

Sedamööda, kuidas me Iraagi sõja lõpule viime ja vastutuse oma riigi juhtimise eest afgaanidele üle anname, peame taastama kodumaise tugevuse. Meie võim peab rajanema üldrahvalikule jõukusele. Selle arvelt maksame oma relvajõududele. Selle arvelt finantseerime oma diplomaatiat. See laseb meie inimestel oma võimeid kasutada ja uutesse tööstusharudesse raha investeerida. Ja see võimaldab meil käesoleval sajandil sama konkurentsivõimelised olla kui eelmisel. Sel põhjusel me ei saagi oma relvajõude Afganistanis tähtajatult hoida – kuna riik, mille ülesehitamine mind kõige rohkem huvitab, on meie oma riik.

Pole kahtlust selles, et meil ei seisa ees kerged ülesanded. Võitus vägivaldse äärmuslusega nõuab aega ja see ulatub ka kaugemale Afganistanist ning Pakistanist. See paneb pikaks ajaks proovile meie vaba ühiskonna ja ka meie juhirolli maailmas. Ja erinevalt 20. sajandi selgepiirilistest lõhedest ning võimukonfliktide tandritest, toimub meie võitlus mässulistest piirkondades, nurjunud riikides ja hajutatud vaenlase vastu.

See omakorda tähendab, et Ameerikal tuleb oma tugevust demonstreerida sõdade lõpetamise ja konfliktide ärahoidmisega ning mitte ainult sõjapidamisega. Meil tuleb oma sõjalise tugevuse kasutamisel olla paindlik ja täpne. Kus iganes Al-Qaeda teeb katset juuri alla ajada – olgu see Somaalia või Jeemen või mõni muu riik – neil tuleb tegemist teha meie üha tugevnevate surveavaldustega ja silmitsi seista tugeva liitlusega.

Me ei saa ka usaldada ainult oma sõjalist võimsust. Meil tuleb kapitali mahutada oma kodumaa julgeolekusse, kuna pole võimalik tabada ja tappa iga välismaist äärmuslast. Meil tuleb täiustada ja paremini koordineerida luuretegevust, et me oleksime alati sammu võrra ees salapäraga ümbritsetud terrorivõrkudest.

Me peame nende käest ära võtma massihävitusrelvade valmistamise vahendid. Sellepärast ongi mu välispoliitika nurgakiviks taotlus takistada tuumamaterjalide sattumist terroristide kätte, tuumarelvade leviku peatamine ja tuumarelvavaba maailma saavutamine. Kõik maailma riigid peaksid aru saama, et julgeolekut ei taga mitte lõputu võidujooks üha suurema hävitusjõuga relvade kättesaamiseks; turvalised on ainult need riigid, mis massihävitusrelvade kasutamise mõtte tagasi lükkavad.

Peame kasutama diplomaatiat, kuna ükski riik ei suuda üksi vastu astuda vastastikku seostatud rahvastega maailma väljakutsetele. Olen selle aasta mööda saatnud olemasolevaid alliansse kindlustades ja uusi partnerisuhteid rajades. Ja me oleme algust teinud ka uue ajastuga Ameerika ja islamimaailma suhetes – suhetes, kus tunnustatakse meie ühist huvi katkestada konfliktiahel ja kus töötatakse tulevikku, kus need, kes seisavad rahu, õitsengu ja inimväärikuse eest, pööravad selja neile, kes tapavad süütuid inimesi.

Ja lõpuks, me peame jõudu ammutama oma väärtushinnangutest, sest väljakutsed, millega silmitsi seisame, on küll muutunud, aga see, millesse usume, ei tohi muutuda. Me peame soodustama vabaduse ja õigluse levikut sellega, et elame nende põhimõtete järgi oma kodumaal. Sellepärast olen keelanud piinamise ja kavatsen sulgeda Guantanamo Bay vangla. Me peame selgelt kinnitama igale türannia tumeda pilve all elavale mehele, naisele ja lapsele kogu maailmas, et Ameerika võtab sõna nende inimõiguste kaitseks ja kannab hoolt vabaduse, õigluse ja kõikide rahvaste eneseväärikuse tulukese eest. See on meie kui rahva olemus. See on Ameerika autoriteedi moraalne allikas.

Alates Franklin Roosevelti ajastust ning meie vanavanemate ja vanavanavanemate väeteenistusest ja ohvritest on meie riigil tulnud kanda globaalse vastutustunde erilist koormat. Ameeriklaste verd on valatud mitmes riigis mitmel mandril. Oleme teinud kulutusi, et aidata teistel oma riike taas üles ehitada ja majandust arendada. Oleme liitunud teistega, et arendada institutsioonide võrgustikku – millesse kuuluvad alates Ühinenud Rahvaste Organisatsioonist kuni NATOni ka sellised asutused nagu Maailmapank – mis tagavad meie kollektiivse julgeoleku ja inimsoo heaolu.

Me ei ole mitte alati oma tegevuse eest tänusõnu kuulnud ja vahel oleme ka vigu teinud. Ja ometi on Ameerika Ühendriigid kuus aastakümnet, kauem kui ükski teine riik, hea seisnud maailma julgeoleku eest. Vaatamata selle aja jooksul esinenud probleemidele on müürid varisenud, turud avanenud ja miljardeid inimesi vaesusest välja aidatud. Samuti on tehtud enneolematuid teaduslikke edusamme ning laiendatud inimvabaduste haaret.

Erinevalt varasemate aegade suurvõimudest ei taotle me maailma valitsemist. Meie ühendus rajati vastupanu vaimus rõhumisele. Me ei soovi okupeerida ühtki teist riiki. Me ei kavatse anastada teise riigi loodusressursse ega sihikule võtta neid, kelle usund või rahvus erineb meie omast. Meie tahame vaid paremat tulevikku oma lastele ja lastelastele ja me usume, et nende elu on parem, kui ka teiste rahvaste lapsed ja lapselapsed võivad elada vabalt ja väärikalt. (Aplaus.)

Meie riik ei ole enam nii noor ega tõenäoliselt ka enam nii süütu kui see oli Roosevelti presidentuuri ajal. Sellest hoolimata oleme õilsa vabadusvõitluse pärijad ja sellepärast peame uue ajastu väljakutsetele vastu astumiseks kokku võtma kogu oma jõu ja moraalsed veendumused.

Lõppkokkuvõttes ei tulene kogu meie julgeolek ja juhtimisvõime üksnes meie relvajõust. See tuleneb meie rahvast – töötajatest ja äriettevõtetest, kes meie majanduse taas jalule seavad; ettevõtjatest ja uurijatest, kes rajavad teed uute tööstuharude loomiseks; õpetajatest, kes meie lapsi õpetavad; meie kodumaal oma rahva heaks töötavate inimeste jõupingutustest; diplomaatidest ja Rahukorpuse vabatahtlikest, kes külvavad teistes maades lootust; väemundrit kandvatest meestest ja naistest, kes moodustavad katkemata ohvritoojate ahela, mis on taganud, et meie maakeral võiks eksisteerida rahva enda valitsus rahva üle ja rahva heaks. (Aplaus.)

Meie arvukas ja mitmepalgline elanikkond ei ole igas asjas alati ühel meelel, ega peakski olema. Aga ma tean ka seda, et me ei suuda riigina säilitada oma juhtivat rolli, nagu ka mitte navigeerida meie ajastu hiiglaslike väljakutsete karide vahel, kui laseme salavihal, küünilisusel ja erakondlikkusel oma rahvuslikku ühtsust lõhestada nagu viimasel ajal on ilmnunud.

Kerge on unustada, et ajal, mil see sõda algas, olime ühel meelel. Meid sidusid värsked mälestused süütute ameeriklaste vastu toime pandud kohutavast rünnakust ja ka meelekindlus kaista oma kodumaad ja meile südamelähedasi väärtusi. Ma ei saa leppida mõttega, et me ei suuda seda ühtsustunnet taas ellu kutsuda. Ma usun kogu südamest et meie, ameeriklased, suudame uuesti ühineda ühise eesmärgi nimel. Meie väärtused on enam kui pürgamendile kirjutatud sõnad. Need on tõekspidamised, mis meid ühendavad ja mis on meid kandnud läbi kõige raskemate tormide ühe riigi ja ühe rahvana.

Ameerika – me läbime praegu suurte katsumuste ajastut. Sõnum, mida tormide möllus edastame, peab olema selge: meie üritus on õiglane ja meie meelekindlus on vankumatu. Me sammume edasi kindlas veendumuses, et õigus annab jõudu, ning et tulevik tagab turvalisema Ameerika ning ohutuma maailma, ja toob samuti kaasa mitte sünget hirmu, vaid kõige helgemaid lootusi. (Aplaus.)

Tänan. Jumal õnnistagu teid ja Jumal õnnistagu Ameerika Ühendriike. (Aplaus.) Tänan väga. Tänan. (Aplaus.)

LÕPP

20.35 USA ida aja järgi